

Grundtvig: Ja, naar den høitæredede Indenrigsminister paaftod, at jeg havde lagt en af mig opfunden Forskjel imellem en høiere Bevilling til samme Brug og en splinternye Bevilling til Grund og havde derpaa bygget den Slutning, at Ministeren havde fortalt sig stemt ved at stemple det til grundlovstridigt, at der blev tilbudt Undervisningsministeren det Dobbelte af, hvad han havde forlangt til Understøttelse af Folkehøjskoler, da tager jeg mig den Frihed at sige, at det er en Forskjel, som jeg ikke har gjort, men som kun Ministeren har gjort, og som han derfor har Lov til at kalde saa ugundet, som han vil. Jeg har kun gjort den Forskjel, som jeg har fundet for mig i Sproget og Tanken; jeg har gjort Forskjel paa at tilbyde Regjeringen Noget og at afsnøde Regjeringen Noget. Jeg mener, at kun det kunde Ministeriet have Ret i, at dersom Folkethinget vilde afsnøde Regjeringen en Anvendelse af Pengene, som den ikke selv vilde, da var det uberettiget; men ligesaa lidt som Ministeren selv vilde kalde det noget Overdrevent, hvis det skulde falde Folkethinget ind, at tilbyde Regjeringen en større Sum til uforudsæete Udgifter end den, der var forlangt, ligesaa lidt vilde Ministeren nogensinde kunne bringe det dertil, at det skulde erkjendes for grundlovstridigt, at man til en anden Ting, til hvilken Ministeren har forlangt et vist Beløb, tilbyder ham det Dobbelte af det Forlangte.

Formanden: Jeg mener rigtignok, at dette er meget langt fra at være en personlig Bemærkning.

Ordføreren: Med Hensyn til det Spørgsmaal, som er reist af den ærede Indenrigsminister, troer jeg dog, at jeg maa tillade mig den Vittring, at den Omstændighed, at Regjeringen vil modsætte sig Bevillingen, ikke for mig er tilstrækkelig. En Modstand fra Regjeringens Side imod at modtage en Bevilling kan være accentueret mere eller mindre stærkt. Det kommer dernæst an paa, naar Thinget finder, at den er stærkt begrundet, om det da vil være forberedt paa at tage Følgerne af denne stærke Modstand eller ikke. Modstanden,

fordi den i og for sig er tilstede, kan ikke være bestemmende ved Afstemningen over flige Punkter — det er min Formening — og ligesaa lidt kan den være bestemmende, naar der fra Regjeringens Side gjøres Forlangender, som Thinget vil modsætte sig. Naar der af den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgfreds (Alberti) er udhævet, at det altid har været et Mindretal i Udvalget, som har forebragt disse Forslag og en Majoritet i Thinget, der har stemt for dem, saa er dette ikke saa besynderligt, som det seer ud, og jeg skal forklare, hvori Forskjellen ligger. I Udvalget stemmer man aldeles uafhængigt af, at det er en offentlig Forhandling; der tager man Sagen under Overveielse, ganske anderledes uafhængigt af ydre Paavirkning, end man gjør her i Thinget. Hvad er det, man siger ved den Slags Spørgsmaal? Man siger først og fremmest, ja, hvad kan det skade, vi kunne gjerne give Ministeren 10,000 Rbd. istedetfor 5,000; thi han kan jo lade være at bruge dem, dersom han ikke maatte finde det fornødent. Det er en aldeles falsk Betragtning; man svækker Ministeriets Modstandsevne mod en urigtig Anvendelse af Pengene. Dersom Ministeren finder, at det ikke er hensigtsmæssigt at bevilge Pengene paa den Maade, saa arbejder han dog under Trykket af at være udsat for Thingets Misbilligelse, naar Pengene ikke blive anvendte paa den Maade; og dette seer man jo desto tydeligere, naar man har hørt, hvad den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 2den Valgfreds (Grundtvig) sagde, at det var forstrækeligt med disse Skoleraad, at de skulde have Noget at sige paa det; men at Ministeren skulde have Pengene til sin egen frie Benyttelse — ja, Gud hjælpe den Minister, der først skal see paa Bondehøjskolerne og saa afgjøre, om de fortjene Understøttelse eller ikke. Vi have ingen Skoleinspecteurer, vi have et Skoleraad, som for Dieblicket er det, der skal indstille; vi have en Skoledirecteur, og jeg antager, at han gjør sin Pligt; men der har ikke været Tale om at henstille Noget til Skoleraadet eller Skoledirectionen, det er Ministerens egen frie Benyttelse, der har været Tale om; og det er imod det Falske i den Sætning,